

گزارشی از اسلام در فیلیپین

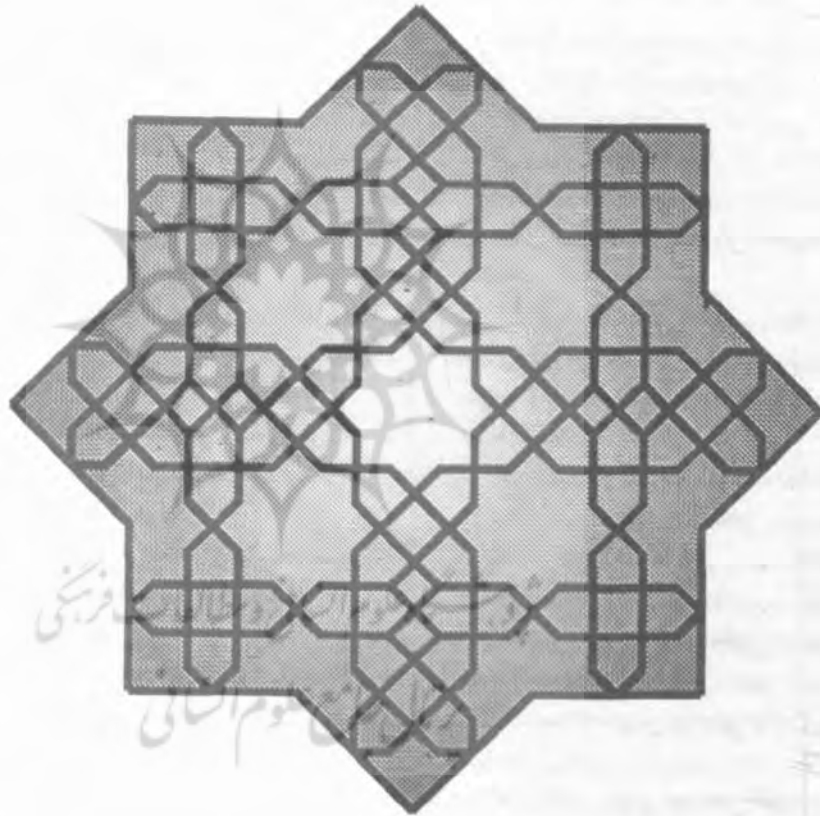
«وضعیت سیاسی - تاریخی و پیشینه اسلام در فیلیپین»

آشنایی با فرهنگ‌های مختلف، سنت‌های رایج میان مردمان، امکانات اقتصادی، اوضاع سیاسی و... فواید فراوان در بر دارد و در تعالیم دین گردش در زمین و شناخت ملت‌ها و شیوه زندگی مردمان امری پسندیده دانسته شده است. آن چه در پی می‌آید، گفتگویی است که با حجت‌الاسلام طباطبایی صورت گرفته است. وی که از چهار سال پیش در فیلیپین فعالیت فرهنگی دارد درباره این سرزمین گفتنی‌هایی شنیدنی دارد، و از وضع سیاسی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی فیلیپین، پیشینه تاریخی اسلام در آن، فعالیت‌های تبلیغی، سنت‌های شیعه و... سخن گفته است.

۱. وضعیت تاریخی - سیاسی

کشور فیلیپین مجمع الجزایری است که بیش از ۱۷۰۰ جزیره دارد. پراکنده‌گی جزایر سبب شده است که تا مدت‌ها حکومت واحدی در آن جا استقرار نیابد. حدود ۷۰۰ سال پیش اسپانیا آن‌جا را اشغال کرد و از آن زمان به بعد به صورت کشور واحد درآمد. نام فیلیپین برگرفته از فیلیپ پادشاه اسپانیا است.

این کشور به سه قسمت شمالی، میانی و جنوبی تقسیم شده است. در جنوب آن که «میلانئو» معروف است بیشتر مسلمان‌ها ساکن‌اند. ۱ و در گذشته بیشتر زیر سلطه پادشاه «برونشی» یا «مالزی» بوده است. این دو کشور با فیلیپین اختلاف مرزی دارند. در جنگ جهانی دوم ژاپن فیلیپین را اشغال کرد و وحدت جزایر با هم پدید آمد، اما مسلمان‌ها قبل و بعد از آن همواره در این که تحت کنترل حکومت مرکزی - که مسیحی است - باشند مخالفت می‌کردند. از این‌رو درگیری و انقلاب به طور دائم جریان داشته

● مدرسه مرکزی ظرفیت پذیرش ۵۰ طلبه را دارد و دو شعبه دارد که حدود ۸۰ طلبه دارند و در مجموع هم اکنون تعداد طلبه‌ها به ۱۳۰ نفر می‌رسد. با توجه به امتیازاتی که مدرسه دارد، گاه شهریه می‌دهد و برای طلبه‌های غیر بومی خوابگاه دارد و غذا می‌دهد، هزینه‌های درمانی آنان را برعهده دارد

● بر اساس تحقیقات انجام شده مسلمانانی که نخستین بار به این سرزمین پا نهادند، خود را از منسوبان پیامبر «ص» معرفی کردند، نام تشیع برای اولین بار پس از انقلاب اسلامی ایران در آن جا بر زبان آمد و گرایش به مکتب تشیع مرهون نفوذ سیاسی و قدرت کلام امام خمینی «رحمه... علیه» است. دانشجویان ایرانی شیعه که پیش از انقلاب آن جا زندگی می کردند در تبلیغ تشیع و شیعه شدن مسیحیان هم اکنون نقش اساسی دارند و سنت های شیعه که از گذشته در میان آنها مرسوم بوده است نقشی در این زمینه نداشته است.

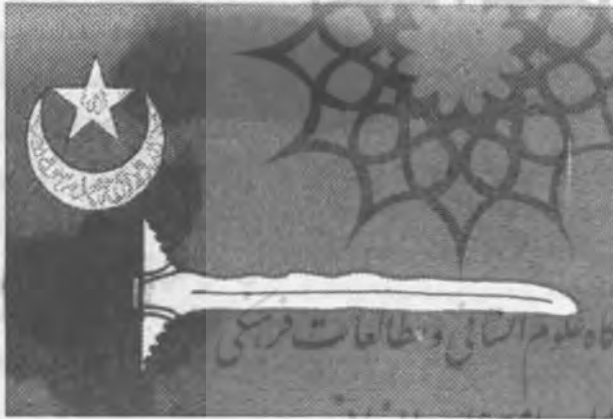
خانه های کوچک جمعیت زیاد به سر می برند. با آن که پس از بحران اقتصادی جنوب شرقی آسیا قیمت دلار در آن جا دو برابر شده است قیمت کالاها افزایش نیافته و تورم صفر است. هزینه پایین دستمزدها فراوانی محصولاتی همچون موز، نارگیل، آناناس، تپه و آزادی های گسترده سبب سرمایه گذاری های خارجی در این کشور شده است که محصولات فوق را به صورت پودرو کنتاستره در می آورند و صادر می کنند. با آن که سرمایه داران بزرگ در فیلیپین وجود دارد و توده های مردم فقیرند، فرهنگ مصرفی

کشور فیلیپین زمین های بسیار حاصلخیز دارد، در بعضی از مناطق در سال سه بار برنج برداشت می کنند، ۸ ماه از سال هر روز باران می آید^۲ و سرزمین این کشور پوشیده از جنگل است. غذای اصلی مردم برنج و ماهی^۳ است. مردم به صورت روزانه^۴ نیازهای خود را خریداری می کنند و در خانواده ها به ندرت می توان یخچال دید، در هزینه های برق، آب و سوخت مردم به شدت صرفه جویند. جمعیت زیاد به نوعی زندگی در میان آنها انجامیده که برای ما بس دشوار می نماید. منازل فاقد صحن حیاط اند و در

است. در زمان جنگ جهانی دوم آمریکا این را شکست داد و آنان را از فیلیپین بیرون راند، در این هنگام سلطان فیلیپین منطقه معروف به «سولو» را که همه قلمرو مسلمان نشین را شامل می شد، به آمریکا مصالحه کرد و پس از جنگ، فیلیپین به صورت مستعمره آمریکا یا یکی از ایالت های آن درآمد، تا این که کنگره آمریکا وابستگی فیلیپین را به آمریکا نپذیرفت و استقلال این کشور اعلام شد.

۲. وضعیت اقتصادی

FLAG OF THE BANGSAMORO REPUBLIC

MAP OF THE BANGSAMORO REPUBLIC

WADO NATIONAL LIBERATION FRONT
Foreign Relations Office
P.O. Box 14-018
Tel. No. 074529
Sulu - Islamic Republic of Sulu

نقشه مجمع الجزایر فیلیپین و موقعیت سرزمین بانگامورو - در گوشه نشانی پرچم موروثی چشم می خورد.

● در فیلیپین همه از تحصیلات عالی برخوردارند، مدرک در آن جا ارزشی ندارد و داشتن ۲-۳ دکترا موقعیتی به حساب نمی آید. درصد باسوادی در آن پس از ژاپن بالاتر از دیگر کشورها است. در نظام آموزشی آن تجدیدی و کنکور بی معناست هر کس می تواند با پرداخت هزینه بدون هیچ مانعی بعد از دبیرستان به دانشگاه برود.

● شواهد نشان می دهد که نخستین مسلمانان در این کشور بزرگانان مسلمانی بودند که ۸۰۰ سال پیش از هندو یا به طور مستقیم از ایران وارد فیلیپین شدند، هم اکنون آنان به «شرفاء» معروفند و آرمگاه هایشان محل زیارت مردم است. سنت های به جا مانده از آنها همان سنت های شیعیان است و اثبات می کند که این بزرگانان شیعه بوده اند و از مناطق شیعی به آن جا رفته اند. با فعالیت شگفت آوری که وهابیت در این کشور دارد و آثار تشیع را از بین می برد هنوز آنان روز عاشورا به مردم آب می دهند، پرچم های سفید - که نشانه عزاداری در فرهنگ آن جا است - بر در خانه ها نصب می کنند.

خاص و هزینه همه درآمد ۵ و خرید به میزان نیاز هر روز سب گرمی بازار و رونق اقتصادی در این کشور شده است.

۳. بحران رشد جمعیت

بر اساس آمار گذشته کشور فیلیپین ۷۰ میلیون نفر جمعیت داشته است و هم اکنون جمعیت آن ۱۰۰ میلیون نفر پیش بینی می شود. نرخ رشد جمعیت بسیار بالاست. و خانواده هایی با جمعیت بیش از ۱۵ نفر در آن وجود دارد. رشد بالای جمعیت از عوامل مهم فقر در این کشور است.

بر اساس آمار رسمی دولت، جمعیت زنان ۷ برابر مردان است. و در خیابان ها نسبت ۵ برابر محسوس است. بر اثر عوامل ژنتیکی، آب و هوایی، تغذیه و... به طور معمول فرزندان دخترند و تعداد پسران در خانواده ها اندک است. گاه در خانواده ای که ۱۹ فرزند دارد، ۱۸ نفر آنان دختر است. جمعیت بالای زنان، وضع اقتصادی و هزینه ناچیز ازدواج سبب گردیده که مردان زنان متعدد برگزینند. کسی که بتواند به دختری ناهار و شام بدهد و جلیبی برای خواب او فراهم کند روزی تا شب برایش کار می کند. بسیاری از دانشجویان ایرانی که در آن جا ساکن اند از خدمت این گونه افراد استفاده می کنند. مسلمانان به طور معمول ۲-۳ زن دارند و مسیحیان نیز به تعداد دلخواه و متناسب با توان خود همسر بر می گیرند. با آن که تعداد زنان در این کشور چند برابر مردان است و خود از عوامل تشدید رشد جمعیت به حساب می آید، زنان بر مردان مسلط اند زیرا هزینه خانوار بر عهده آنهاست. بسیاری از وزیران و نمایندگان مجلس زن هستند، معاون رئیس جمهور زن است و بازار کار را زنان در دست دارند. در یک سوپر مارکت (فروشگاه رفاه) که دوهزار کارمند دارد به جز یک یادو نفر - که در حد رئیس یا معاون اند - بقیه همه زن هستند.

۴. آزادی سیاسی

فیلیپین از آزادترین کشورهای دنیا است. جمعیت ابوه. مخفی گاه مناسبی برای فراریان فراهم آورده است. در آن جا مشهور است که می گویند: «هر کس در دنیار کار تروریستی می کند به فیلیپین فرار می کند».

در این کشور تا زمانی که انسان فعالیت نظامی مسلحانه نکند حقوق شخصی و قانونی او محترم است. کسی مانع انتشار مجله، روزنامه، سخنرانی، درس و بحث نمی شود. از این رو شیعیان در این کشور از نظر فعالیت های فرهنگی مشکلی ندارند و حال آن که در دیگر کشورهای جنوب شرقی آسیا چنین زمینه ای وجود ندارد. دراته ونزری شیعیان تحت فشارند، در برونی و مالزی فعالیت آنها ممنوع است و ایران در مالزی خانه فرهنگی ندارد و طلبی که در قم درس خوانده اند در آن جا تقیه می کنند و بسیاری از آنها دستگیر شده اند.

۵. آموزش و تحصیلات

در فیلیپین همه از تحصیلات عالی برخوردارند، مدرک در آن جا ارزشی ندارد و دانش ۲-۳ دکترا موقعیتی به حساب نمی آید. درصد باسوادی در آن پس از ژاپن بالاتر از دیگر کشورها است. در نظام آموزشی آن تجدیدی و کنکور بی معناست. هر کس می تواند با پرداخت هزینه بدون هیچ مانعی بعد از دبیرستان به دانشگاه برود.

۶. مذهب در فیلیپین

۹۰ درصد مردم فیلیپین مسیحی اند و این کشور تنها کشور مسیحی در آسیاست. از این رو کشورهای غربی به ویژه واتیکان در آن فعالیت گسترده دارد، دانشگاه ها و کلیساهای بزرگ مسیحی تأسیس کرده است. مسیحیان آن متدین اند، مراسم مذهبی روز یکشنبه آنان بسیار گرم و فعال است و استادیوم ورزشی نیز ظرفیت پذیرش ابوه جمعیت را ندارد. در این روز

یک نفر - شبیه مرثیه خوان ها در ایران - مردم را منقلب می سازد به گونه ای که بر سر و سینه می زنند و اشک می ریزند و در مغازه ها و خانه ها نشانه مسیحی بودن خود را با تمثال حضرت مسیح، صلیب، و... نشان می دهند. در سال گذشته برای نخستین بار عده ای از مردم، روز به صلیب کشیده شدن حضرت مسیح، خود را به صلیب کشیدند.^۷

۷. پیشینه تاریخی اسلام در فیلیپین

شواهد نشان می دهد که نخستین مسلمانان در این کشور بازرگانان مسلمانی بودند که ۸۰۰ سال پیش از هندو یا به طور مستقیم از ایران وارد فیلیپین شدند، هم اکنون آنان به «شرفاء»^۸ معروفند و آرمگاه هایشان محل زیارت مردم است. سنت های به جا مانده از آنها همان سنت های شیعیان است و اثبات می کند که این بازرگانان شیعه بوده اند و از مناطق شیعی به آن جا رفته اند. با فعالیت شگفت آوری که وهابیت در این کشور دارد و آثار تشیع را از بین می برد هنوز آنان روز عاشورا به مردم آب می دهند، پرچم های سفید - که نشانه عزاداری در فرهنگ آن جاست - بر در خانه ها نصب می کنند. مردم با شمشیر به مسجد می روند، بدون آن که از ریشه این سنت ها آگاه باشند و معنای آن را بفهمند.

بر اساس تحقیقات انجام شده مسلمانانی که نخستین بار به این سرزمین پا نهادند، خود را از منسوبان پیامبر «ص» معرفی کردند، نام تشیع برای اولین بار پس از انقلاب اسلامی ایران در آن جا بر زبان آمد و گرایش به مکتب تشیع مرهون نفوذ سیاسی و قدرت کلام امام خمینی «رحمه... علیه» است. دانشجویان ایرانی شیعه که پیش از انقلاب آن جا زندگی می کردند در تبلیغ تشیع و شیعه شدن مسیحیان^۹ هم اکنون نقش اساسی دارند و سنت های شیعه که از گذشته در میان آنها مرسوم بوده است نقشی در

این زمینه نداشته است.

۸. جنبش های اسلام گرا

احزاب اسلامی در کشورهای جنوب شرقی آسیا، به ویژه پس از انقلاب اسلامی در ایران رشد سریع دارد و پیش بینی می شود جنبش های اسلام گرا در قرن ۲۱ از خاورمیانه به خاور دور انتقال یابد. «جنبه موروثی» اعلام کرده است که در طول ۳۰ سال مبارزه بیش از یک میلیون شهید داده است. دو سال پیش این جنبش که مسؤول حرکت های اسلامی در فیلیپین است با دولت کشور آشتی کرد و خودمختاری نسبی گرفت، اما گروه های متشعب تر آن هنوز در حال جنگ اند و فائمی همچنان ادامه دارد.

جانبازی ها و نبرد کفر ستیزانه آنان انسان را به شگفتی وامی دارد زیرا از ظاهر آنان نمی توان مسلمان بودن آنها را تشخیص داد.

۹. وضعیت کنونی مسلمانان در فیلیپین

۱۰ درصد مردم فیلیپین مسلمان هستند که بیشتر آنها شافعی اند. از میان این ۱۰ درصد به خاطر پراکندگی جزایر، فقدان آمارگیری، تقیه و عدم ابراز آشکار تشیع، تعداد شیعیان را نمی توان تخمین زد. مسلمانان هفته ای یک بار نماز می خوانند که همان نماز جمعه است. بیشتر آنها اسامی عربی دارند. در عین حال فرهنگ آنان به طور شگفت آور بر سایر مردم تأثیر گذاشته است. حدود سه سال پیش به ندرت زن با حجاب در آن جا دیده می شد، ولی اکنون وضع به شدت تغییر یافته و سنت های مسلمانان در میانشان مشهود است.

۱۰. فعالیت های اسلامی در فیلیپین

کشورهای عربستان، مصر، لیبی، سوریه، پاکستان و کشورهای خلیج فارس در فیلیپین فعالیت فرهنگی دارند، طلبه می پذیرند و در کشور خود آنها را تربیت می کنند و سپس باز

● در این کشور تا زمانی که انسان فعالیت نظامی مسلحانه نکند حقوق شخصی و قانونی او محترم است. کسی مانع انتشار مجله، روزنامه، سخنرانی، درس و بحث نمی شود. از این رو شیعیان در این کشور از نظر فعالیت های فرهنگی مشکلی ندارند و حال آن که در دیگر کشورهای جنوب شرقی آسیا چنین زمینه ای وجود ندارد. در اندونزی شیعیان تحت فشارند، در برونی و مالزی فعالیت آنها ممنوع است و ایران در مالزی خانه فرهنگی ندارد و طلابی که در قم درس خوانده اند در آن جا تقیه می کنند و بسیاری از آنها دستگیر شده اند.

● مسلمانان هفته ای یک بار نماز می خوانند که همان نماز جمعه است. بیشتر آنها اسامی عربی دارند. در عین حال فرهنگ آنان به طور شگفت آور بر سایر مردم تأثیر گذاشته است. حدود سه سال پیش به ندرت زن با حجاب در آن جا دیده می شد، ولی اکنون وضع به شدت تغییر یافته و سنت های مسلمانان در میانشان مشهود است.

● این در حالی است که ما طلبه را از آن جا می آوریم در قم و ۸ سال امکانات آموزشی در اختیارش می گذاریم آن جا که می آید آن گونه که باید، کاری از دستش بر نمی آید.

قرائت و تجوید قرآن و زبان عربی که نشانه عالم بودن در آن جاست فرانگرفته و تنها فارسی را به خوبی صحبت می کند که هیچ نوع کاربرد تبلیغی ندارد.

● مدارس اهل سنت در آن جا از جهت برنامه ریزی و تجربه جلوتر از ما است. آنان از طلبه ها شهریه می گیرند و این خود سبب جذب افرادی می شود که به راستی انگیزه علم آموزی دارند.

● فیلیپین از آزادترین کشورهای دنیا است. جمعیت انبوه، مخفی گاه مناسبی برای فراریان فراهم آورده است. در آن جا مشهور است که می گویند: «هر کس در دنیا کار تروریستی می کند به فیلیپین فرار می کند».

می گردانند، بیشتر آنها در طول دو سال زبان عربی را به طور کامل می آموزند، چند حدیث از ابوهریره فرامی گیرند و همان را تبلیغ می کنند و مردمان نیز به سخنانشان گوش فرامی دهند. مدارس اهل سنت در آن جا از جهت برنامه ریزی و تجربه جلوتر از ما است. آنان از طلبه ها شهریه می گیرند و این خود سبب جذب افرادی می شود که به راستی انگیزه علم آموزی دارند.

این در حالی است که ما طلبه را از آن جا می آوریم در قم و ۸ سال امکانات آموزشی در اختیارش می گذاریم آن جا که می آید آن گونه که باید، کاری از دستش بر نمی آید، قرائت و تجوید قرآن و زبان عربی که نشانه عالم بودن در آن جاست فرانگرفته و تنها فارسی را به خوبی صحبت می کند که هیچ نوع کاربرد تبلیغی ندارد.

تشکیلات بزرگ خانه فرهنگی و در گذشته سازمان تبلیغات کارایی تبلیغی در خور توجه ندارند زیرا بیشتر آنها طلبه، سپاهی و جهادی اند و نمی توانند به زبان انگلیسی صحبت کنند. و هر ۲ تا سه سال عوض می شوند، و به طور کلی سیاست خانه فرهنگی و مدرسه ما تبلیغ نیست. اختلاف نظر میان جناح های داخلی ایران تأثیرات بسیار اسف انگیزی در تشکیلات وابسته به ایران در آن جا دارد: سفارت، رایزنی فرهنگی ایران و ارشاد و... هر کدام دیگری را نفی می کند و به نظر می رسد نفع تعطیل کردن این تشکیلات برای ایران چند برابر وجود آنها باشد.

گذشته از این سطح مبادلات فرهنگی و اقتصادی ایران با فیلیپین صفر است، موز با واسطه دبی از آنها خریده می شود و نفت ما را از این طریق آنان می خرند. در حالی که هزاران نفر از اتباع فیلیپین در عربستان کار می کنند. سالانه چند هزار نفر برای فراگیری و هایت به عربستان برده می شود، سال گذشته درآمد ارزی فیلیپین با عربستان و کشورهای خلیج ۸ میلیارد دلار بوده است. این نفع اقتصادی دولت این کشور را و می دارد تا به و هایت اجازه فعالیت دهد و حتی

گروه های مسلحانه ای که تحت نفوذ و هایت بر علیه دولت در ستیزند با مشکلات چندانی مواجه نمی شوند. از سویی رفتن به فیلیپین برای تبلیغ کم فایده است و مشکلات فراوانی دارد. هر اندازه ارتباط ظاهری آنان با ایران کمتر شود بهتر است. و بایسته است از نیروی بومی خود آن جا استفاده شود و به گونه ای عمل شود که شیعیان معتقد در آن در امور خود استقلال یابند، و وظایف تبلیغی را خود عهده دار گردند.

دفاتر بعضی از مراجع در ایام تبلیغ به آن جا نیرو می فرستند که متأسفانه در پاره ای از موارد عملکرد موفقیت آمیزی ندارند.

۱۱. مدرسه فیلیپین

سازمان مدارس تصمیم گرفت در فیلیپین مدرسه تأسیس کند، از حکومت اجازه آن گرفته شد. قرار بود این مدرسه، مدرسه اهل البیت نامگذاری شود. من با آن مخالفت کردم و گفته لزومی ندارد که ما از همان آغاز خود را شیعه معرفی کنیم. گذشته از این مردم آن منطقه نسبت به اهل البیت شناختی ندارند و این نام برای آنها بی معناست. و از سویی سازمان مدارس در تأیید، اندوختن و مالزی که شناخته شده عمل کرده است، موفقیت شایان توجه نداشته و گاه تیز سبب تحریک مسلمانان شده است.

این آگاهی ها باعث گردید که نام مدرسه «مدرسه فیلیپین» گذاشته شود و حساسیت ها به کنار رود. همین امر عامل موفقیت مدرسه در دستیابی به اهداف شد. و هم اکنون که به مرکز تشیع در منطقه تبدیل گشته است، مسیحیان، سنی ها در آن درس می خوانند اما برنامه ریزی ها به گونه ای است که پس از ۶ ماه فرد تعبیر عقیده می دهد و یا این که مدرسه را ترک می کند. با توجه به آن که نشانه عالم بودن در آن جا آگاهی به لغت و زبان عربی است، فعالیت درسی اساسی مدرسه آموزش عربی تجوید و قرائت قرآن

● طلبه‌هایی که در مدرسه

بتوانند دوره مقدماتی را

بگذرانند برای تکمیل

تحصیلات به قم یا بعضی از

کشورهای عربی - مانند سوریه،

لبنان - که با آنها قرارداد داریم،

اعزام می‌شوند. و در ایران ناگزیر

از فراگیری علوم اسلامی به زبان

فارسی نمی‌شوند و در

کشورهای عربی

به راحتی می‌توانند تحصیلاتشان

را ادامه دهند.

زیرا در میان آنان معمول نیست کسی بیشتر از تیر روزانه چیزی بخرد.

۵. شیوه مصرف در فیلیپین اسپانیایی است.

اسپانیاینها کشور اروپایی است که در آن مردم همه درآمد خود را خرج می‌کنند و کمتر اهل پس انداز و سرمایه گذاری اند. این فرهنگ مصرف سبب شده است که مدرسه فیلیپین حقوق کارمندان بومی خود را هفتگی پرداخت کند.

۶. بسی جلی تألف است که مسیحیان در آن جا از مسلمانان متدین ترند و دانشجویان ترجیح می‌دهند خدمتکاران مسیحی را به کار گیرند.

۷. به گونه سبلیک خود را به صلیب کشیدن که دست‌ها را با طناب می‌بندند در دنیا معمول است ولی آن‌جا چوب‌های بزرگی را فراهم کرده بودند و میخ‌های بزرگ در دستان دلاوطنین کوبیدند و آن گاه صلیب‌ها را پدید داشتند، دو تاسه روز آن‌جا به همین حالت می‌مانند و سپس پایین آورده می‌شوند. اندکی خون‌ریزی می‌شود و افراد صدمه مرگبار نمی‌بینند.

۸. شرفه که به معنای مید و بزرگ است، پس از ورود به منطقه میندشو حاکم و سلطان آن‌جا شدند و مبارزات جرت آوری با اسپانیاداشتند، به گونه‌ای که اسپانیاهج گاه نتوانست به طور کامل آن‌جا را تصرف کند پس از جنگ جهانی آمریکا با سیاست - نه با نیروی نظامی - توانست منطقه را اشغال کند.

شرفه به خاطر انتساب به پیامبر «ص» در میان مردم نفوذ معنوی داشتند و از آن‌جا که قدرت را نیز در دست گرفته بودند از نفوذ مادی برخوردار بودند. پس از اشغال قدرت خود را از دست دادند ولی نفوذ معنوی شان همچنان باقی است.

۹. گرایش به تشیع بیشتر از مسیحیت است. زیرا مسیحیت کاتولیک نرمانیک است، اعتقاد به ۱۲ حواری بعد از حضرت عیسی «ع» دارند، که هر یک پس از رهبری راه حضرت را ادامه می‌دهد. مردم آن منطقه روحیه عرفانی دارند و به تسنن که در قالب وهابیت عرضه می‌شود و با هر نوع مراسمی مخالف است و بر خوردن خشک و اشطاف ناپذیر دارد، کمتر گرایش می‌یابند.

است (زیرا حفظ قرآن و قرائت آن در نظر آنان اهمیت دارد) درس‌های جنبی مانند عقاید و احکام نیز آموزش داده می‌شود. طلبه‌هایی که در مدرسه بتوانند دوره مقدماتی را بگذرانند برای تکمیل تحصیلات به قم یا بعضی از کشورهای عربی - مانند سوریه، لبنان - که با آنها قرارداد داریم، اعزام می‌شوند. و در ایران ناگزیر از فراگیری علوم اسلامی به زبان فارسی نمی‌شوند و در کشورهای عربی به راحتی می‌توانند تحصیلاتشان را ادامه دهند.

مدرسه مرکزی ظرفیت پذیرش ۵۰ طلبه را دارد و دو شعبه دارد که حدود ۸۰ طلبه دارند و در مجموع هم اکنون تعداد طلبه‌ها به ۱۳۰ نفر می‌رسد. با توجه به امتیازاتی که مدرسه دارد، گاه شهریه می‌دهد و برای طلبه‌های غیر بومی خوابگاه دارد و غذا می‌دهد، هزینه‌های درمانی آنان را برعهده دارد، در گزینش طلبه مشکلی ندارد و سیاست فعلی ثبت نام از پسران است زیرا قابلیت بهتر برای اعزام به دیگر کشورها دارند. کسانی که به مدرسه می‌آیند با انگیزه گرفتن مدرک وارد نمی‌شوند زیرا مدرک در آن جا ارزشی ندارد.

پی نوشت‌ها:

۱. در سالیان اخیر مسیحیان را به این منطقه هجرت داده‌اند و در بعضی مکان‌ها آنان در اکثریت‌اند. مسلمان‌ها به طرف مالزی و برونتی کوچ داده شده‌اند، به گونه‌ای که بیشتر مردم «ایالت سبا» در مالزی فیلیپینی است.

۲. در فیلیپین سال دو فصل بارندگی و خشکی دارد میزان باران یک روز آن به اندازه همه بارانی است که در طول سال در بیشتر مناطق می‌بارد.

۳. در مهمانی‌ها از گوشت گاو میش استفاده می‌کنند، از گوشت گوسفند بدشان می‌آید و می‌گویند: بومی دهد. گوشت ماهی در آن جا تازه است و کیفیت بالایی دارد.

۴. من گاهی می‌خواستم ۲ کیلو برنج برایم خریداری شود، این خواسته آنان را شکست زده می‌کرد.

